

Oprávněně se domnívám, že je užitečné se zamyslet důkladněji a se znalostí faktů nad současnými problémy oboru velení a řízení a jeho výzkumné, projekční a pedagogické základny v ČSLA. Důvodem k tomu jsou jednak vlastní problémy oboru a jednak některé přístupy k nim, poznamenané nedostatečnou znalostí výsledků práce v oboru.

Zamyšlení a diskuse je o to naléhavější, že se v problémech tohoto oboru odráží mnohé, co je společné pro výzkum a vývoj v armádě vůbec.

V tomto smyslu spatřuji v článcích plukovníka doc. ing. Z. Hradeckého, CSc. v číslech 3 a 4 Vojenské mysli („10 let vojenskovědeckého pracoviště VA AZ“ a „K přípravě kádrů v oboru teorie velení“) v podstatě podnět k zahájení takové diskuse na stránkách Vojenské mysli, popřípadě i v jiném tisku. Vyslovení a konfrontace názorů v odborném tisku jsou právě nyní velmi potřebné, protože pomohou čelit nekvalifikovanosti při zasahování do oblasti výzkumu a vývoje a mohou přispět ke zformování solidních podkladů pro případná velitelská řešení.

Přitom samotné články plukovníka doc. ing. Z. Hradeckého, CSc., které užitečně a aktuálně vyzývají k diskusi, současně ukazují, jak nežádoucí by byla jednostrannost (ať už pro neúplnou informovanost, nebo z jiných, subjektivně motivovaných postojů k problémům) při analýze a hledání východisek k řešení současných problémů oboru. Proto také bude nutné některé pasáže a tvrzení z těchto dvou článků nejen doplnit, ale v řadě otázek i konfrontací s fakty a jinými názory korigovat. To je ovšem zapotřebí nejen u těchto článků.

Proto v souladu s názory vědecké rady ústavu, avizují tímto krátkým příspěvkem sérii několika statí, kterými se my, příslušníci Výzkumného ústavu 401, v příštích číslech Vojenské mysli chceme vyjádřit k některým důležitým problémům oboru a přispět k objektivizaci názorů.

Jaké cíle si postavíme v těchto diskusních článcích? Jejich smyslem by mělo být především:

- informovat objektivně, s uvedením faktů, o úloze a výsledcích práce Výzkumného ústavu 401 v uplynulých pěti letech jeho výstavby a práce,

- přispět k rozboru základních metodologických problémů teorie velení a výzkumné a projekční činnosti v programu rozvoje velení,

K DISKUSI O OBORU VELENÍ

Plukovník PhDr. Miloš SEDLÁŘ, CSc.

— vyslovit některé vojenskoteoretické úvahy, kterými se řídí další zpracování hypotézy rozvoje velení,

— vyloužit podstatu některých problémů technického rozvoje a technické realizace projektů automatizace velení,

— zformulovat zkušenosti, stanoviska a náměty k problematice řízení oboru, ke struktuře a programu činnosti jeho vědeckovýzkumné základny a k jejím vztahům k pedagogické základně oboru.

Při těchto úvahách chceme vycházet především z toho, že branný systém ČSSR prochází v současné době podstatnými změnami. Předpoklady další etapy prací ve prospěch rozvoje velení jsou proto do značné míry odlišné (zejména pokud jde o zdroje a možnosti) od těch, které byly obsahem základních dokumentů pro rozvoj velení, zpracovaných v první polovině šedesátých let. To vyžaduje, abychom na základě těchto nových předpokladů upřesnili požadavky na obor.

Za hlavní podmínku další úspěšné práce v rozvoji velení považujeme za této situace prohloubení vojenskoteoretické a vojenskodoktrinální přípravy řešených projektů a celého teoretického a projekčního programu. Zejména bude nutné dále zpracovávat vojenská kritéria efektivnosti

programu výzkumných a projekčních prací oboru v další etapě.

Metodologickým východiskem k řešení soustavy kritérií efektivnosti práce v oboru rozvoje velení by měla být, podle našich názorů, pracovní hypotéza o informační bilanci, která se stává v současné době faktorem poměru sil, jako jsou faktory morální, hmotné a energetické.

Na závěr tohoto článku, který nemá jiný cíl, než zahájit sérii specializovaných statí, ještě připomínám. Je zajímavé, jak snadno i za krátké období necelých deseti let organizované práce v oboru velení, by se mohla ztrácet ze zřetele fakta a pracně získané zkušenosti. Jako spoluzakladatelé oboru jsme si byli vědomi této nedobré praxe v jiných oborech a v armádě vůbec a včas jsme pamatovali na podchycování alespoň základních materiálů a statistických údajů, které mohou mít velkou cenu pro historické rozbory a hlavně pro vyvozování závěrů, jak práci v oboru rozvíjet a zdokonalovat.

Některé názory a záměry z poslední doby naznačují, jak cenné budou tyto materiály k vytvoření úplného obrazu a k solidním úvahám. Proto považujeme za účelné alespoň některé z těchto poznatků publikovat.